

การขยายผลธนาคารปูม้าสู่การบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งและการเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์อาหารทะเลในพื้นที่ภาคตะวันออก

The Blue Crab Bank is used for coastal resource management and increasing the value of tourism and seafood products in Eastern Gulf of Thailand.

ทรัพยากรประมงชายฝั่งของไทยลดลงจากการใช้ประโยชน์เกินขีดจำกัด และแรงกดดันทางเศรษฐกิจที่กระทบต่อความมั่นคงของชุมชนชายฝั่ง เพื่อแก้ปัญหานี้ โครงการจึงได้ริเริ่มแนวทางภายใต้ชื่อ “ธนาคารปูม้า” ที่มุ่งฟื้นฟูจำนวนปูม้าในทะเล ควบคู่ไปกับการสร้างอาชีพที่ยั่งยืนให้กับชาวประมงท้องถิ่นทำไมต้องเป็น “ปูม้า” เพราะเป็นทรัพยากรเศรษฐกิจสำคัญ มีวงจรชีวิตสั้น ฟื้นตัวได้เร็ว จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของการฟื้นฟูทรัพยากร ตลอดหลายปีที่ผ่านมา โครงการได้จัดตั้ง ธนาคารปูม้า 49 แห่ง และศูนย์เรียนรู้ 4 แห่ง ใน 3 จังหวัดชายฝั่งภาคตะวันออก โดยผลลัพธ์ที่ได้ชัดเจนคือ จำนวนปูม้าในธรรมชาติเพิ่มขึ้น รายได้ชาวประมงสูงขึ้น และชุมชนมีบทบาทสำคัญในการดูแลทรัพยากรของตนเอง “ธนาคารปูม้า” จึงไม่ได้เป็นเพียงกิจกรรมอนุรักษ์ แต่ยังเป็นสะพานเชื่อมระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกทั้งยังสร้างโอกาสต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษา และการดูแลสุขภาพจิตของชุมชน การเริ่มต้นนี้ได้พิสูจน์แล้วว่าชุมชนสามารถปกป้องธรรมชาติ เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก และก้าวสู่นาคตที่ยั่งยืนและสังคมคาร์บอนต่ำได้จริง

Thailand's coastal fisheries have been declining due to overuse and economic pressures that affect the security of local communities. To address this, a new approach was introduced: the Blue Swimming Crab Bank. This initiative focuses on restoring crab populations while creating sustainable livelihoods for coastal fishers. Why blue swimming crabs? They are an important economic species, with a short life cycle and quick recovery, making them a perfect starting point for resource restoration. Over the past years, the project has established 49 crab banks and 4 learning centers in three provinces along Eastern Thailand. The results are clear: more crabs in the sea, better incomes for fishers, and stronger community engagement in caring for local resources. The crab bank is more than conservation—it connects science, technology, and local wisdom. It also supports eco-tourism, education, and community welfare. By starting small and growing strong, this model shows how communities can protect nature, strengthen their economy, and move toward a sustainable, low-carbon future.

